

Folketinget

lov@ft.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 4153

Doknr.
383942

Dato
31-08-2016

Valgklage vedrørende folketingsvalget i Grønland den 18. juni 2015

Social- og Indenrigsministeriet har ved brev af 22. marts 2016 til Folketinget fremsendt den endelige valgbog af 18. januar 2016 for folketingsvalget i Grønland den 18. juni 2015. Det fremgår blandt andet af den endelige valgbog, at Rigsombudsmanden i Grønland den 18. juni 2015 fra valgbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq modtog en klage over folketingsvalget fra en vælger på valgstedet i Nuuk.

Udvalget til Valgs Prøvelse har ved brev af 16. juni 2016 bekræftet modtagelsen af den endelige valgbog for folketingsvalget i Grønland den 18. juni 2015 samt oplyst, at valgklagen over folketingsvalget i Grønland den 18. juni 2015 forventes at blive sat på dagsordenen på udvalgets førstkomende møde, der forventes at finde sted tirsdag den 6. september 2016.

Social- og Indenrigsministeriet kan til brug for udvalgets behandling af sagen oplyse følgende:

Kommuneqarfik Sermersooq modtog ved brev af 18. juni 2015 en klage over folketingsvalget i Grønland den 18. juni 2015 fra Thomas Gaarde Madsen. Det fremgår af sagen, at klager på stemmesedlen både havde anført et kandidatnavn og det listenummer, der stod ud for kandidaten på opslaget i stemmerummet. Det fremgår af den endelige valgbog, at der var tale om opslaget "Opslag i stemmeboks", hvor der ved listen over kandidater var en talrække i venstre side med nr. 1-20. Klageren ønskede efterfølgende at få oplyst, om hans afgivne stemme var gyldig. Valgbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq kontaktede i den forbindelse Rigsombudsmanden i Grønland med det pågældende spørgsmål. Rigsombudsmanden svarede valgbestyrelsen, at hvis en vælger på stemmesedlen havde skrevet både nummeret, kandidatnavnet og partiet, var stemmesedlen gyldig. Hvis en vælger kun havde skrevet et nummer på stemmesedlen, var det ikke en gyldig stemme, da der hverken stod navnet på en kandidat eller navnet på et parti.

Rigsombudsmanden bad valgbestyrelsen om at notere hændelsen vedrørende klagen i valgbogen.

Social- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 34, stk. 3, i lov om folketingsvalg i Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 28. april 1999 med senere ændringer, at der skal være opslag i stemmelokalet og i stemmerummet.

Den grønlandske folketingsvalglovs § 34, stk. 3, lyder således:

”§ 34, stk. 3. I stemmelokalet og i stemmerummet skal der være opslag, der angiver navnene på de opstillede kandidater. Kandidater, der opstiller for et parti, anføres i alfabetisk rækkefølge særskilt for hvert parti. Partierne anføres i alfabetisk rækkefølge. Kandidater, der opstiller uden for partierne, anføres til sidst i alfabetisk rækkefølge. Såfremt to eller flere kandidater uden for partierne har indgået kandidatforbund, skal opslaget indeholde oplysning herom.”

Det følger videre af den grønlandske folketingsvalglovs § 37, stk. 1, at vælgeren ved stemmeafgivningen på valgdagen på stemmesedlen anfører navnet på et parti, der har kandidater opstillet til valget, eller navnet på en af de opstillede kandidater eventuelt med tilføjelse af partinavnet.

Social- og Indenrigsministeriet skal for god ordens skyld bemærke, at stemmesedlen til brug for stemmeafgivningen på valgdagen ved folketingsvalg i Grønland er udformet anderledes end stemmesedlen til brug for stemmeafgivningen på valgdagen ved folketingsvalg i Danmark. Ved folketingsvalg i Danmark sætter vælgeren et kryds ved et partinavn eller et kandidatnavn, jf. folketingsvalglovens § 48, stk. 1, 2. pkt. Stemmeafgivningen på valgdagen ved folketingsvalg i Grønland minder om brevstemmeafgivning ved folketingsvalg i Danmark, hvor vælgeren på stemmesedlen anfører navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti eller navnet på en opstillet kandidat, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen, jf. folketingsvalglovens § 61, stk. 2. Forskellen i fremgangsmåden skyldes, at det ikke er muligt at fremstille og distribuere stemmesedler i Grønland inden for de korte frister, der gælder ved folketingsvalg.

Opgørelsen af partistemmer og stemmer på de enkelte kandidater sker efter den grønlandske folketingsvalglovs § 53, stk. 2 og 3. En partistemme er en stemme afgivet på det parti, hvis navn vælgeren har anført på stemmesedlen. Hvis vælgeren har anført navnet på en kandidat på stemmesedlen, eventuelt med tilføjelse af partinavnet – hvis den pågældende kandidat er opstillet for et parti – er det en afgivet stemme på den pågældende kandidat.

Bedømmelsen af gyldigheden af en stemmeseddel afgivet på afstemningsstedet på valgdagen sker efter den grønlandske folketingsvalglovs § 54, stk. 1. Det følger af § 54, stk. 1, nr. 2, at stemmesedlen er ugyldig, hvis det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilket af partierne eller hvilken kandidat vælgeren har villet give sin stemme. Det følger videre af § 54, stk. 1, nr. 5, at en stemmeseddel er ugyldig, hvis der er givet stemmesedlen et særpræg.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at det ikke følger af den grønlandske folketingsvalglovs § 34, stk. 3, at der på opslaget i stemmelokalet og stemmerummet skal anføres numre ud for de opstillede kandidater. Ministeriet har imidlertid noteret sig, at Rigsombudsmanden i Grønland i den endelige valgbog omtaler det pågældende opslag som formularen ”Opslag i stemmeboks”, hvorfor ministeriet lægger til grund, at der var tale om et officielt opslag over de opstillede partier og kandidater. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at det kan forekomme u hensigtsmæssigt at have numre ud for kandidaterne på opslaget. Numrene kan således indikere, at kandidaterne er oplistet i en bestemt rangorden, hvilket ikke er tilfældet, da kandidaterne er oplistet i alfabetisk rækkefølge. Det fremgår endvidere af henvendelsen fra valgbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq, at valgbestyrelsen i valgbogen har anført, at opslaget har været forvirrende på grund af nummereringen. Ministeriet har i øvrigt noteret sig, at Rigsombudsmanden i Grønland vejledte om, at den afgivne stemme var en gyldig stemme.

Social- og Indenrigsministeriet har som tidligere oplyst over for udvalget ved brev af 22. marts 2016 præciseret over for Rigsombudsmanden i Grønland, at klager over folketingsvalget skal sendes til Social- og Indenrigsministeriet med Rigsombudsmandens bemærkninger med henblik på, at Social- og Indenrigsministeriet kan videresende materialet til Folketinget, jf. den grønlandske folketingsvalglovs § 65.

Rigsombudsmanden i Grønlands håndtering af sagen giver ikke i øvrigt ministeriet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann